

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

A HAJDUVÁRMEGYEI FUGGETLENSÉGI és 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltnak.
Nyitlter soronként 30 fill.

Főszerkesztő: Dr. JUSTH JÁNOS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BOR JÁNOS.

Meg elegendik hetenként egyszer szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Füg. és 48-as Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Rhuen egyezkedik.

Hónapok óta ijjesztgetik a csillagászok a világot azzal, hogy májusban meg fog jelenni a Halley-féle üstökös és megsemmisíti a földet. Ugy látszik, hogy a tudósok ezuttal tévedtek. Az üstökös sokkal hamarabb megjelent, mint jóslták. Látják is egy hét óta mindenfelé. Csakhogy ez az üstökös nem a Halley-féle, hanem a bécsi üstökös, amely négyszáz esztendő óta legalább is minden negyven-ötven esztendőben megjelenik Magyarországon. Magját az abszolutizmus képezi, s hosszú farkában mindenféle nemzeti jogot megőző mérges gázok: törvénytelenység, alkotmánytörés és efféle van összehalmozva. Sokszor megtörtént már, hogy ezen mérges gázok nagy pusztításokat vittek végbe.

A politikai tudósok a most feltűnt üstökösökről az állítják, hogy ez a régi bécsi üstökös. Hirdetik is, hogy uszálya nemzetgyilkoló gázokat tartalmaz. Ezt azonban bizonyosan még nem tudhatjuk. Ez csak feltevés. Mert maga az üstökös szép, csillogó, sokat ígérő. Magja, illetőleg programja olyan tetszetős a távolból, hogy szinte öröm ránézni. Csak az nem bizonyos, hogy vajjon közletről nézve, nem

változik-e meg. Hiszen a farkában ott van Tisza István, ott van Andrássy Gyula gróf és ezektől azt halljuk, hogy minden jó magyar embert egyesíteni kell a magyar faj megerősítésére, a magyar nemzet szupremáciájának, államiságának fejlesztésére, védelmére. Aggódva várjuk, hogy az üstökös a föld közelébe kerüljön, hogy megtudjuk, hogy vajjon csakugyan pusztítani akar, vagy teremteni.

A képviselőházban valóságos obstrukció folyik. A Ház nagy része elfogadja a függetlenségi párt bizalmatlansági indítványát, de azért a bizalmatlan képviselők annyit beszélnek, mintha a bizalmatlanság ereje csak akkor lenne hatékony, ha valamennyien felszólalnak ellene. Pedig dehogy van ez így. Imponáló, lesújtó ez a bizalmatlanság csak akkor lett volna, ha az első napon, mint a felháborodás eleméntáris ereje sujtott volna. Kétségtelenül rossz taktika ez a sok beszéd. Megakadályozza a helyzet tisztulását. Ha az első napon bizalmatlansági szavazást kap a kormány, színvallásra lett volna kényszerítve azonnal. Így csak nagy általánosságokban mozgó programját ismerjük és azt tudjuk, hogy ha a Házzal nem boldogul, akkor választat. Választat, de mikor

és minő alapon! Ez a nagy kérdés. Egyik verzió szerint május végéig kihuzza, másik szerint nem is fog addig választatni, míg a választói reformot le nem tárgyalatja. Ez az utóbbi feltevés furcsa, jóllehet arról is beszélnek, hogy Kossuth, Andrássy, Tisza egyesülni fognak természetesen Khuennel, az általános, egyenlő választói jog ellen. Hát ez bizony furcsa új párt lenne. Kossuth, aki az önálló bank ügyében a napokban terjesztett indítványt a ház elé. — Andrássyval, Tiszával, Khuennel, a gazdasági közösség apostolai-val egy pártban, a demokratikus haladás ellen?! Szép kis farsangi tréfa! De Kossuthról fel sem tehető!

A nagy világból.

Páris! Idefordul most az egész művelt világ figyelme. Az ókori Sodoma és Gomorha pusztulása jut eszünkbe, ha azokat a távirati tudósításokat olvassuk, melyek nap-nap után a hatalmas vizáradásról érkeznek, melyek egész Franciaországot, de elsősorban Párist végromlással fenyegetik.

Eleddig a francia, de különösen a

TÁRCZA.

Hogyha hivnál.

1. Volnék a muzsád. Márványtemplomok Pompás, hatalmas, zengő orgonája. Egetrázó vágy bugna szilajon Minden dalába.
2. Volnék barátod. Hü osztályosa Százszorszént álmok bus igézetének Harangkongásra visszakonduló Zsolozsmás ének.
3. Volnék tűzajku, csókos szeretőd. Aczéllelkednek titkos aranyércze. Asszonyéhséges, forró éjszakák Sápadt lidércze.

4. Volnék testvéred. Gyöngéd harmatos Fehérvilás álmu, tiszta gyermek. Imádkoznám, hogy meg ne rontsanak Átkos szerelmek.

5. Volnék anyád is... Hűvös, lágy kezű. Ujjaim szivedre selymesen simulna És ajkamról az áldás remegőn Csak hullna, hullna...

— Nil. —

Dollár és kutyabőr.

Az amerikai közvélemény ujabban nagyon feingyerlődik, valahányszor egy-egy amerikai milliomos leánya európai főuri család tagjához megy nőül s az apja által összeszerzett milliókat a főuri család

czimerének megaranyozására használja, mert bizony a származás és pénz legfelső százainak körében ritkaság az ilyen amerikai házasságkötéseknél, hogy pusztán szerelemből történjék, mikor a vőlegény nem a dollárokért vitorlázik Amerikába. Ez az ellenszenv az európai előkelő szerencsevadászok s a kilencz vagy több águ koronára áhító kisasszonyok ellen többféle módokon nyilvánul. Texasban például súlyos adókkal akarják megróni, az oda-utazó főuri sarjadékokat, egyebütt pedig, különösen New-Jorkban, a hírlapok folytatnak hadjáratot ellenük a közönség helyeslése mellett, mert hazafiatlanságnak is bélyegzik, hogy az Amerikában szerzett dollárokat Európába kiviszik.

Pár év előtt ismét előfordult egy ilyen eset, H. Marquisnak, egy előkelő

SÉRVBEN SZENVEDŐK figyelmébe ajánljuk **Schön Sándor** keztű-, kötszer- és orvosi műszer tártát Debreczen, Piacz-utca 12. sz. Stenczinger ház, ahol a legjobb **SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, gummi görce** érharisnyák, **HÁTEGYENESÍTŐK** kaphatók, esetleg mérték szerint készítettnek. E szakba vágó javítások legpon toszab **ban** eszközöltetnek. Valódi **FRANCZIA** és **AMERIKAI GUMMIKÜLÖNLEGESSÉGEK.**

párisi lakosság farsangi mulatságnak tekintette az egész ügyet, de most, hogy az áradás már kétemeletnyi magasságban fenyeget mindent az elpusztulással, most hogy az éhínség első hírnökei már megérkeztek, már elment az ő kedvük is a tréfálkozástól s már maguk is reájöttek arra, hogy ennek már a fele sem tréfa.

Bizonyos, hogy ha a veszély nem is oly imminens, hogy katasztrófától tartanunk kellene, mégis megfagy minden művelt ember ereiben a vér, ha arra gondol, hogy a műveltség, a kultura központja, oly sok és visszás érezhetetlen műkincsek tárháza, a kegyetlen és pusztító vízőzónnek martalékaul esne.

Hisszük és reméljük, hogy ez a nagy csapás elkerüli a hatalmas francia nemzetet, melynek veszedelme époly fájdalmas az egész művelt világ mindne egyes tagjának, mint maguknak a francziáknak.

Városi közgyűlés.

G. Tóth János polgármester elnöklete alatt f. hó 23-án városi közgyűlés tartott. Lefolyása a következő volt. Napirend előtt Herczegh Bálint szóbeli interpellációt terjesztett elő a városi takarékpénztár felállítására tárgyában. G. Tóth János polgármester válasza, mely szerint ő a városi takarékpénztárt a város biztos és állandó jövedelmi forrásának tekinti, s annak a felállítását szükségesnek véli, s erre nézve a konkrét javaslatát megfogja tenni — tudomásul vétetett.

Ezután a képviselőtestület 1910. évre érvényes névjegyzéke a megbízásokkal együtt állapított meg.

A város 1908 évi közpénztári, valamint a házipénztárnál kezelt alapokbeli számadásai a vármegyétől jóváhagyva visszaküldettek.

A város 1910. évi költségvetési előirányzatát a vármegye 32 1/2% községi pótdadó kulcs megállapításával észrevétel nélkül jóváhagyta.

Alispán visszaküldte a vágóhidhiányai fedezése tárgyában beadott jelentést azzal, hogy terv és költségvetés legyen hozzá csatolva. Ebből az alkalomból folyólag előadta G. Tóth János polgármester, hogy a vásártér — miután nincs felkerítve — az állatbetegségügyi felügyelő kifogásolta, s e miatt sertésvesz beállta esetén nem lehet a vásárt megtartani, indítványozta a vásárnak a vasut előtti legelőterületre áttételét. Horogh Sámuel és Csanádi István ellenezték a vásár elhelyezését, míg Kemecei Lajos azt helyesnek találta. Végül polgármester elnöklete alatt Magyar Gábor, id. Borbély Gábor, Csanádi István, Márton József, Czegléd József, Gáti Sándor, K. Kovács József, ifj. Borbély Gábor, Márton János Horogh Sámuel tagokból álló bizottság kiküldetett a vásártér felkerítése terv és költségvetése elkészítésére.

Vármegye jóváhagyta Szálkai Gerzson az utczaszabályozási tervtől eltérő közgyűlési megállapítást. Aztán szintén tudomásul vette a közgyűlés a vármegyének azt a döntését, hogy a városi szegények eltemetésekor Tóth Lajos ref. kántor, funérátor és éneklő diákok részére esetenként 2 korona 10 fillért utaljon ki a város minden egyes szegény után.

Az 5600 korona egyes alapokból vett kölcsön elrendelt visszafizetésére 1910 október 1-éig haladékot kér a közgyűlés.

Szücs Péter azon kérelme, hogy a gőzmalom helydíjja évi 100 koronáról 20 koronára szállitassék le, — elvetetett, ugyanannak felebbezése Huszti Sándor ellen felterjesztetik. — Alispán felhívása folytán pótlásként kimondta a közgyűlés,

hogy Huszti Sándor és Klein Mórnak a közlegelőbeli 800—800 négyszögöl területet arra az időre — míg a gőzmalom üzem céljára szolgálnak, évi 200—200 koronáért haszonbérbe adja.

A siketnémák debreczeni intézetének a város 50 korona segélyt ad ez évre, a költségvetést készítő bizottságot utasította az 1910. évi költségvetés összeállításakor bizonyos segélyösszegnek a kiadások közé felvételére. Általános kíváncsalmként hangzott el, hogy az intézet a tanítványait még egyszer hozza el a tanítás megegyszeri bemutatása végett. K. Szilágyi Bálint és Szilágyi János felszólalása után polgármester a kellő intézkedés megtételét megígérte.

Ezután szőnyegre került a 4500 kor. államsegély felosztási ügye. Kemecei Lajos és ifj. Borbély Gábor indítványozták, hogy a rendőrbiztos is kapjon az államsegélyből. id. Borbély Gábor előadta, hogy a tisztviselők nincsenek megelégedve a felosztási tervvel, s ugyanazért vétessék le a napirendről. Hetey Ignác tisztügyiész előterjeszti, hogy az államsegély szétosztása csupán a tisztviselők ügye. Kifogásolja a törvénytervezetet, amely a községi törvény ellenére különbséget tesz valóságos és nem hivatásos tisztviselők között, s ez utóbbiak közzé tisztügyiész, főorvos és mérnököt — kik mellékjövedelemmel bírnak — sorolja. Hogy közmegnyugvás legyen, a rendőrbiztosra nézve indítványt tesz. Egyébként kijelenti, hogy felebbezéssel él elvi szempontból a felosztási tervvel ellen. A közgyűlés elfogadta a polgármesteri tervezetet, amely szerint az államsegélyből főjegyző: 500 K, I árvaszéki ülnök: 500 K, aljegyző: 450 K, házipénztári ellenőr: 200 K, rendőrkapitány: 150 K, alkapitány 200 K, tanácsnokok 200—200 K, II. árvaszéki ülnök 200 K, közgyám 200 K, pénztárnokok 250—250 K, iktató, kiadó, rendőrkapitányi

angol főurnak második fia Y. gróf vette el Th. Cornéliát, kinek apja sikerült üzletekkel hatalmas vagyonra tett szert. Az esküvőnek és körülményeinek alább következő leírása, mely new-yorki lapokból van véve, jellemzi az amerikai közhangulatot s az amerikai sajtó szokimondását, mely a magánélet titkait sem kiméli.

„A fiatal grófnak, mint másodszületett fiúnak nem igen jutott a különben is nagyon lepadt családi örökségből s így élete fentartásáról maga volt kénytelen gondoskodni. Mivel a társadalmi élet szinpadán meglehetősen sikereket ért el, a színészetre adta magát. Mivel a londoni szinpadokon inkább a kíváncsiak érdeklődését keltette fel, mint a művészet kedvelőit, átvitorlázott Amerikába. A dollárok azonban itt se nagyon hullottak az arisztokrata színész ölébe, amíg véletlenül meg nem ismerkedett a gazdag és csinos Th. kisasszonnyal, a kőszénkirályok egyikének leányával. Az ifju hölgy nem tudott ellenállni az

angol grófnak, kinek ősei között egy valóságos királyné is van. VIII. Henrik számos feleségeinek egyike s aki a legelőkelőbb londoni társaságba vezetheti, sőt udvarképpessé is teheti nejét. Ez a fényes jövő nem riasztotta vissza a pittsburgi örökösöt attól sem, hogy a fiatal grófnak több az adóssága, mint a hajszála.

Mások persze nem így vélekedtek. A lord hitelezői valósággal összeesküdtek ellene. Az esküvő előtti nap annyira háborgatták a hitelezők, hogy csak elkésve érkezhettek a templomba, ahol az esküvői szertartásnak, — amerikai előkelő divat szerint — főpróbáját tartották. A próba végeztével hazatért s a fogadóban ebédet rendelt, de a vendéglős megtagadta a hitelezést. Szerencsére volt ott egy barátja, aki megkönyörült rajta és kiségette zavarából.

Megérkezett az esküvő napja. A vőlegény épen el akar indulni az esküvőre, mikor jön a végrehajtó és 1500 dollár

követelés fejében le akarja foglalni — ha nem fizet azonnal — egyedüli vagyonát: a hivatalos okiratokat, melyekre pedig szüksége van, mert azok nélkül nem lehet megtartani az esküvőt. Nagy bajjal előteremtették az összeget.

Amerikai babona szerint rossz előjel, ha a vőlegény elkésve érkezik az esküvő napján a menyasszonyhoz. Miss Cornelia teljes háromnegyed óráig volt kénytelen várakozni. A késedelem oka az volt, hogy a két fél jogtanácsosai az utolsó pillanatban összeveszttek a házassági szerződés egyik záradéka miatt.

Az amerikai lapok éles bírálatban részesítették a vőlegény családjának eljárását, amely pompás diadémot adott a menyasszonynak nászajándéku, mely Clive lordtól India meghódítójától szállt rájuk örökségül. A diadém azonban nem volt az örömapa korlátlan tulajdona, hanem családi hitbizomány s ezért a lapok azt fessegették, hogy nem is volt joga elajándékozni még a menyének sem.

és árvaszéki iktató 200—200 K, számvevő tisztiügyész, főorvos alorvos 100—100 koronát kapnak.

Dr. Gaál Mihály városi tisztiorvosi állásáról lemondását és 1910 márczius 1-étől felmentését, és a közegészségügy terén működésért elismerését a közgyűlés kimondta.

Végrehajtók és Csajkos és Vári Szalai irnokok között a 374 kor. 69 fillér végrehajtási költség drágasági pótlék címén kiadatik. Ugyazint Váczi Ferenc és 24 társa alkalmazottak 3—3 korona pótlékot kapnak. Kiskoru Császi Ilona itteni illetőségűnek elismertetik.

Inség Balmazújvároson.

Balmazújváros község előjáróságától Hajdúvármegye alispánja a szerdai napon azon szóbeli jelentést kapta, hogy tegnap a község házában 80 anya jelent meg a főjegyző előtt s tölle kenyeret kért; a főjegyző kötelességszerűen utána nézett alaposan a megjelentek megélhetési viszonyainak s megállapította, hogy azoknak a mindennapi betevő falatjuk egyik napról a másikra sincs meg, a 80 tagu küldöttséggel magával jelöltette ki azokat, akik már az előző napon sem ettek, ilyen családanyát a küldöttség 16 jelölt meg, a 16 anyának összesen 80 élő gyermeke van, a főjegyző e 16 anyát egyenként 10—10 korona segélylyel látta el a község pénztárából; az alispán pedig látva és ösmerve a balmazújvárosi nyomornak mielőbbi bekövetkezését, már december hónapban felterjesztést tett a Belügyminiszter urhoz, s abban a Balmazújvárosiak segélyezését kérte, az alispán néhány nappal ezelőtt ismét felterjesztést intézett a Ke-

Kellemetlenségeket idézett elő a menyasszony családjának magatartása is. Két fivére nem akart részt venni az esküvőben, a harmadik pedig nagy zavart támasztott azzal, hogy elment egy félóra s étakocsizásra abban a kocsiiban, amelyben a menyasszonynak a templomba kellett mennie. Az egyik néni pedig, aki menedékházat tart fenn a hajléktalan macskák számára, azért nem ment el az esküvőre, mert nem hagyhatta el ily hosszú időre a védettjeit.

Az ifju házaspárt, mely egyenest Európába készült vitorlázni, a hajóra vezető hid dobogóján várták az immár boldog férj nagyszámu, még kielégítésre váró hitelezői a végrehajtókkal s csak azért nem lett botrány a dologból, mert még idejekorán oda jött az ügyvéd és kifizette mindent.

Mikor az ifju férj elhelyezte nejét a kabinjában, fölment a földézetre. Rémüléssel vette észre, hogy egy sereg ember tolakodik köréje, — azt hitte, hitelezők. Szerencsére azonban csak hirlaptudósítók voltak.

reskedelemügyi miniszterhez s az ősszel megkezdett de a kereskedelemügyi miniszter által beszüntetett balmazújváros-csegei ut földmunkáinak folytatása engedélyezését kérte, az alispán felterjesztéseire válasz nem érkezvén, mai napon — a megrázóan szomorú helyzet feltárásával — ismét a Belügyminiszterhez fordult gyors segélyezést kérve, tudva, hogy ha felterjesztése kedvező elintéztést nyer is, az csak jó idő múlva következhetik be; az inséges nyomor pedig napról-napra nő, a rövid idő múlva az a 64 család is, amelyiknek tegnap még volt betevő falatja, oda jut, a hol 16 másik van, mivel a község egymagában képtelen a nyomor megszüntetésére, a nyilvánosságához fordul, s ez uton kéri a társadalom tehetősebb és jószívű tagjait, hogy megmentendők e nagy nyomorban levő családokat a végelpusztulástól, akár pénzbeli, akár termény, vagy ételmi czikkbeli adományaikkal sürgősen jöjjenek segítségül, adományaikat vagy Balmazújváros község előjáróságához, vagy a vármegye házához sürgősen juttassák el.

A munkáskéz értéke.

Brüsszelből érdekes és megiszivlelésre érdemes hirt hoz a táviró. Egy Charles nevű jumi üveg munkásnak nemrég levágta karját az államvasutak egy mozdonya. A munkás kártérítési pert indított az állam ellen s mivel be tudta igazolni, hogy havonként 600 frankot, vagyis közel 500 koronát keresett a keze munkájával, a charleroi-i törvényszék 105,084 frank kártérítést ítelt meg Charlesnak. Belgiumban tehát a munkás karjának értékét 100,000 frankra becsülik.

Hogy ezt a jelentőséges hirt egész valójában megértsük, tudnunk kell, hogy Belgiumban csaknem hihetetlenül virágzik az üvegipar, s az ezen a téren működő munkások nagyon szépen keresnek. Még tíz évvel ezelőtt nem volt ritka az olyan munkás, aki 1200—1800 frankot keresett havonként. Ezek a munkások — hisz tehetők — uri módon is éltek, s a pezsgős vacsorák, költséges kalandok épen nem tartoztak a nagy ritkaságok közé a munkásvilágban. Azóta az üvegfuvo iparban is teret foglaltak a gépek, ami a munkabér leszállítását vonta szükségkép maga után. Mindazonáltal még ma is nagy azoknak a munkásoknak a száma, akiknek havi keresete eléri, sőt meghaladja a 600 frankot.

Belgiumban különben hozzá vannak szokva a magas munkabérekhez s a fenti hír legfeljebb a mi munkaadóinkat fogja kellemetlenül érinteni, akik bizonyára ludbőrösen gondolnak arra, hogy a munkabér emelkedésének s a munkáskéz megbecsülésének korszaka nálunk is elérkezhetik.

Kétség sem férhet hozzá, hogy a világ e fordulásán etikai szempontból csak örülni lehet. Régi igazság, hogy a hatal-

masok, a gazdagok jólétét a munkáskezek ezrei teremtik meg. Ezt eddig nem igen vették fontolóra sem az egyik, sem a másik oldalon. Sőt az egyikken még most is kézzel-lábbal tiltakoznak az ilyen mű felfogás ellen, s ügyész után kiabálnak, ha valaki ily „tévtanokat“ mer hirdetni. A másik oldalon — évezredes keserű tapasztalatok s a maguk kárán — rájöttek erre az igazságra s immár elég nyomatékosan, hirdetni is merik.

Nálunk, ahol nagyon sokan vissza szeretnék állítani a jobbagyság intézményét, a dzsentrí- és lateinergóg országában még sokáig nem fogják értéke szerint megbecsülni a munkáskezét, sem pedig azt, amit ez jelképez, a munkát. Sem az anyagi, sem a szellemi munkát. Hisz nálunk még ma is az a legbecsültebb, a legelőkelőbb foglalkozás, ha valaki őseitől rámaradt birtokainak jövedelméből él meg s abból uraskodik. Hisz nálunk még ma is nemcsak a keze munkájából élő munkást, hanem a szellemi munkást, a „Szkribler“-t is megvetik és lenézik!

Ebben rejlik tehát a külföldről érkezett hir horribilis jelentősége. Megtanulhatjuk belőle, hogy virágzó, művelt s jólétnek örvendő államokban mekkora értéket tulajdonítanak egyetlen munkáskéznek. Sőt ebben a törvényszéki ítéletben, mely az államot kötelezi kártérítésre, benne van annak elismerése is, hogy az állam virágzása és jóléte egyenesen a munkáskéznek köszönhető.

A sok ezernyi munkáskéz sok milliónyi érték, melyet meg kell becsülni, s meg kell védeni minden ellenséges támadás ellen!

Tagosítási tárgyalás.

Pusztangyalházi legelő tagosítási ügyben a dülőhálózat megállapítására nézve a tárgyalás f. hó 24-én Hajdúszoboszlón a közgyűlési nagyteremben tartott meg, illetve lett megkezdve igen élénk érdeklődés mellett, ugy a hajdúszoboszlói, mint a nádudvari érdekcsoport jelenlétében. A tárgyalásra Bolváry Lajos debreczeni kir. kiküldött törvényszéki bíró jött ki, amelyen jelen voltak: G. Tóth János polgármester, közbirtokossági elnök, Dr. Czeglédy Mihály vármegyei tisztügyész, birtokosság ügyvédje, Dr. Malatinszky József vármegyei megbízott, Nagy Kálmán ügyvéd, Széll Ignác tagosító mérnök, Kun Mihály ügygondnok. A tárgyalás előtt G. Tóth János polgármester mutatkozott be mint közbirtokossági elnök, s előadta, hogy az arányosítás már eddig 18316 korona 56 fillérbe került, pedig még ebbe nincs beszámítva a tagosító mérnök költsége. Óhajtása, hogy minél kevesebb teherrel járna az egész eljárás, s azért köteletségének ismeri, ha a birtokosságnak érdekét ez irányban megvédelmezi. A bizalmi férfiak költségeit sokalja, mert egy-egy nap 900 koronába

kerül, azt akarja, hogy egyezkedésre lépünk velök. A közmegnyugvás a közpályán működő ember célja, szívesen üdvözlö a törvényszéki birót közbirtokossági elnöki minőségben, s kéri, hogy ezen céljában őt támogassa. Erre Bolváry Lajos törvényszéki biró meleg hangon válaszáat kifejtette teljes tárgyilagossággal, hogy ha úgy a hajduszoboszlói, mint a nádudvari érdekcsoport egyértelműleg őt támogatja működésében, akkor az eljárás gyorsan, jobban és kevesebb költséggel jár, — elégnek talál 2 bizalmi férfit is, amint ennek már régebben kifejezést is adott. Ezen csupán udvariassági actus után következett a valódi tárgyalás. Széll Ignác tagosító mérnök a dülőhálózatnak amelyben az egyéni elhelyezkedés történik, a megállapítására megtette ajánlatát, mely szerint a jelenlegi birtokállapot tartassék fenn. Dr. Czegléd Mihály vármegyei tisztiügyész szólalt fel aztán, indítványozta, hogy a mérnök propositiója ne fogadtassék el, hanem a régi dülőrendszer helyett új állapítassék meg, mert így kevesebb terület szükséges és célszerűbb is, mert minden darab földhöz vezet. — A közgyűlés egyhangulag elfogadta Dr. Czegléd Mihály kidolgozott indokolt előterjesztését, s f. hó 26-ára tüzték ki ez alapon a helyszínen az elhelyezkedési eljárást. Bizalmi férfiak lettek a szoboszlóiak részéről Décsi Lajos, és Borbély Gábor, a nádudvariak részéről: Kiss Lajos, Virág és Kemecei.

A bankkamatláb leszállítása.

Azokról a helyekről, ahol a milliókat őrzik, nagyon kellemes szellők kezdenek fujdogálni, langyosak és termékenyítők, melyek nyomán virágzás, ipari és gazdasági fellendülés várható. A kereskedő- és iparosvilág, szóval az egész közgazdaság, mely borzalommal gondol vissza az elmúlt évek pénzdrágaságára, méltán megkönnyebbülten lélegzik fel, s a nagy bankok székhelyéről érkező hírek megvalósulásától boldogulását várja.

Az általános ujjongást azok a táviratok okozták, melyek Londonból és Berlinből egyidejűleg a kamatláb leszállítását jelentik. Az angol bank a világ leghatalmasabb pénzintézete, mely aranykészletének rohamos szaporodása következtében csak nemrég $4\frac{1}{2}$ százalékról 4 százalékra volt kénytelen leszállítani a kamatlábat, csütörtökön tartott igazgatósági ülésében még tovább ment egy lépéssel s a $4\frac{0}{10}$ -ot leszállította $3\frac{1}{2}$ -re. Viszont a német birodalmi bank, mely

sokkal arogásabb angol kollegájánál s multkor csak 5-re szállt alá, kénytelen engedni a londoni példa kényszernyomásának, s az 5 százalékot leszállította 4 és félre.

Hogy a pénznek ez a megalcsóbbodása, mely a két európai vezérbank eljárásának szükségszerű következménye, mit jelent a közgazdasági életben, azt szükségtelen bővebben magyarázni. A közelmúlt évek rettenetes ipari pangása ezernyi vészes következményével megmutatta, hogy minden elemi csapásnál nagyobb akadály a fellendülésnek és jólétnek a pénz drágasága. A két bank példáját most fokozatosan követni kénytelenek az összes pénzintézetek, a hitelviszonyok kétségtelenül meg fognak javulni, a beruházásokhoz s vállalatok üzemeltetéséhez oly elengedhetetlen tőkék könnyen és olcsón beszerezhetők lesznek s kereskedő- és iparos világunk, melyet a közelmúlt nyomasztó viszonyai megnyomorították, ismét lélegzetvételhez juthat.

Sajnos, hogy e nagy eseményhez joggal fűzött vörmes reményeket zavaros viszonyaink némileg csökkentik. Az osztrák-magyar bank specziális helyzete a nemzetközi pénzpiacra, s különösen a Monarchia mindkét államának háztartásában uralgó, rendezetteknek a legjobb akarattal sem mondható viszonyok csaknem kizárják, hogy Bécsben nyomban kövessék a londoni és berlini példát. De ami késik, nem mulik s belátható időn belül az osztrák-magyar bank is kénytelen lesz engedni a nyomásnak. Tárgyi oka nincs is az ellenkezőre: aranykészlete tetemes és folyton növekvőben van, a hitelviszonyok megjavultak, a vállalkozó kedv mintha minden téren emelkedőben volna. Ilykép a bank, a megmaradt eddigi rideg álláspontján, nem tud mit csinálni 6-9 millióra felszaporodott aranyfeleslegével, ami már annál is inkább gondolkodóba ejtheti a bankintéző köreit, mert hitelüzlete a közelmúlt évben 138 és fél milliónyi csökkentést mutat fel. A bank statusa tehát hatalmasan megnövekedett, de inaktív, miért is az a pénzforgalom emelkedését minden áron, legfőképp pedig a bankkamatláb leszállításával elő kell segítenie.

Ebben a kényyszerű bizonyosságban rejlik elsősorban a londoni és berlini hír fontossága. Mint a hullámverés, lassan de biztosan idáig is el fog érni a kamatláb leszállítás és ami ebből közgazdasági életünkre háramlik, az csak előnyös lehet. Mindenesetre csak sajnálkozunk lehet azon, hogy specziális és zilált viszonyaink miatt azonnal nem élvezhetjük a nemzetközi pénzpiac javult helyzetének óriási előnyeit.

Belpolitika.

Végre a Khuen kormány megkapta a megérdemelt büntetést. A képviselőház pénteken Holló Lajos és báró Bánffy Dezső, gróf Andrássy Gyula és Kossuth Ferencz felszólalásai után tulnyomó többséggel elhatározta, hogy a Khuen-Héderváry kormány iránt semminemű bizalommal nem viseltetik, egyben külön szavazással és ugyancsak tulnyomó nagy többséggel elhatározta, hogy követeli az önálló magyar nemzeti bank mielőbbi felállítását. Andrássy Gyula gróf és a nemzetiségi párt halasztó és ellenző indítványai kisebbségben maradtak.

Gróf Batthány Tivadar ugyanis felállott szólásra s indítványt nyújtott be, hogy a jelenlegi kormány az adószedéstől, ujoncz előállításától, a közösügyes kiadások fedezésétől, új kölcsönök igénybevitelétől, a bosnyák annexió megoldásától és a román kereskedelmi szerződés megkötésétől házhatózattal eltiltassék. Gróf Andrássy Gyula volt belügyminiszter mint a bizalmatlansági, úgy e tiltó indítványnál is akadékoskodott, azonban a ház többsége a Batthány Tivadar gróf indítványát óriási többséggel határozattá emelte. Héderváry a határozat után nyomban Bécsbe ment a királyhoz, hogy a házfelozlatást javasolhassa. Az új választások megejtését június közepére várják. A törvény ellenesen ex-lexben, elnapolt háznak valószínűleg ez volt az utolsó ülése.

Ekkor Héderváry Khuen gróf miniszterelnök egy királyi kéziratot nyújtott át Gaál képviselőházi elnöknek, melyben az foglaltatik, hogy a király a ház üléseit márczius 24-éig, ameddig tudnillik a kormány berendezkedhetik, elnapolja. A képviselőház nagy méltatlankodással fogadta az elnapoló kéziratot, de nyomban megtorolta a merényletet.

H I R E K.

— Kovács Gyula alispán holnap Hajduszoboszlóra jön, hol résztvesz a hajduszoboszlói tkp. évi rendes közgyűlésén, mely az intézet helyiségében d. e. 11 órakor fog megtartatni.

— Bélteky Lajos kitüntetés. Az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegye gyülekezeteinek tulnyomó többsége, néhány szavazat kivételével csaknem egyhangulag egyházmegyei egyházi jegyzőjéül választotta Bélteky Lajos hajduszoboszlói ref. lelkész. A bizalom azért nyilvánult meg oly eklatánsul Bélteky iránt, mert a vezetése alatt álló hajduszoboszlói ref. egyházban az ügykezelés és az egyház belélete a legpéldásabbak között foglal helyet. Ebben Béltekynek hatá-

Butorok

legolcsóbban
kaphatók

DEBRECZENBEN, Széchenyi-utca 19.
WEISZ GYULA
== ASZTALOS ÉS KÁRPITOSNÁL ==

rozott nagy érdeme van s ezt akarta némileg honorálni az egyházmegye, mikor az első lépcsőfokra odaállította, hogy az egyházmegye ügyeinek intézői között helyet foglaljon. Üdvözljük őt ebből az alkalomból és működésére áldást, sikert kívánunk.

— **A ref. templomban** vasárnap délelőtt Békely Lajos lelkész predikál.

— **Névnapok.** Hollandy Pál kir. adó ellenőrt, Péterffy Pál albirót, Kürthy Pál földbirtokost kedden, Márton Károly ref. tanítót pedig pénteken névnapjuk alkalmából számosan megköszöntötték.

— **Hajduböszörménybe való távozásom** alkalmából, mint Hajdusoboszló város volt tiszti-orvosa, a város közönségétől, közelebbtől jó ismerőseimtől, akikkel esetleg nem találkoztam, ez uton bucsuzom el.

Dr. Gaál Mihály.

— **A Hajnumegyei Tkp. részvénytársaság** holnap d. e. 10 órakor, a vele egyesült Önszegélyző szövetkezet pedig d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését Körner Béla igazgató elnökle alatt az intézet helyiségében. Gyűlés végeztével Körner Béla igazgató elnöki ebédet ad lakásán.

— **A földesi egyetemi bál** ma egy hete zajlott le. Részt vett azon a hajduböszörményi dalegylet is. A hangverseny és táncmulatság az esős időjárás mellett is fényesen sikerült. Különösen nagy tetszést aratott a dr. Baltazár Dezső. szabad előadása Papp Elek orsz. gyűl. képviselő szintén részt vett a mulatságban s élénk ünneplések tárgyá volt.

— **A Hajdusoboszlói takarékpénztár** r. t. holnap délelőtt tartja évi rendes közgyűlését az intézet helyiségében. Közgyűlés végeztével dr. Malatinszky József titkár ebédet ad a kint időző Kovács Gyula alispán tiszteletére.

— **A Gazdasági Bank** részvénytársaság s a vele egyesült népsegélyző szövetkezet holnap, azaz vasárnap d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését Dr. Hamvai Kovács Bálint vezérigazgató elnökle alatt az intézet saját házában.

— **A ref. elemi népiskolákban** a félévi hivatalos látogatásokat jan. 27 és 28. napján ejtették meg Békely Lajos lelkész-elnök és Demjén Ferencz lelkész, az iskolaszék tagjainak nagymérvű érdeklődése mellett. — A második félév január 31-én hétfőn veszi kezdetét.

— **A Hajdumegyei Takarékpénztárral** egyesült önszegélyző szövetkezet jan. 1-én nyitotta meg 13-dik évi társulatát. Alig van ember, akinek magyarázni kellene, hogy mily hatalmas közgazdasági erő nyilatkozik egy ily szövetkezet működésében. Áldást hoz ez egyformán a nép minden

rétégére. A vagyongyűjtést, takarékoságot elősegíti, a hasznos befektetésekhez szükséges tőke megszerzéséhez biztos alapot nyújt. Az Önszegélyző múlt évi nyeresége 16.688 K 34 f. volt, míg a befizetett törzsbetét 330.755 K 40 fillérre rugott. A számok és a siker mindeneknél ékebben beszélnek. Egy törzsbetét 20 fillér. Jelentkezéseket elfogad az intézet csütörtöki napokban.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos február 3-ikán egész nap és 4-én délelőtt 11 óráig ismét megtartja rendelő óráit Debreczenben. Darabos-utca 55. szám alatt, ahol különösen a gyomor és tödőbajosok szokták felkeresni a sikeres gyógyításairól széles körben hírneves orvost.

— **Pártgyűlés Hajduböszörményben.** A hajduböszörményi függ. és 48-as párt január 23-án nagy gyűlést tartott Targyalás alá vétetett a Sembery Miklós pártelnök lemondása. Sembery már régebben és több ízben lemondott, mert leginkább debreczeni földbirtokán tartózkodik. A pártgyűlés a Sembery lemondását elfogadva, egyhangulag Friedrich Lajos nagykereskedőt, a függ. és 48-as párt érdemes és ügybuzgó tagját és alelnökét választotta meg pártelnökké, ügyvezető alelnökké pedig Kálmán Lajos ügyvédet, a függ. párt régi. kipróbált hívét kérte fel, aki ho-szabb időn át elnöke is volt a pártnak.

— **A pusztangyalházi közbirtokosság** Hajdusoboszlón 1910. év február hó 12 ik napján, szombaton d. e. 10 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart, melyre a közbirtokosság érdekelte tagjait meghívta G. Tóth János, birt. elnök. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés az 1909. évről. 2. A birt. pénztárnok 1909 ik évi számadása. 3. A birt. 1910-ik évi költségvetésének megállapítása, ezzel kapcsolatban a járulékok mérvének meghatározása. 4. Két birt. tanácsos s állatorvos választása. 5. Elnök jelentése a legeltetési szabályrendeletnek átadogzásáról, 6. Elnök jelentése az iránt, hogy a tagosítási és arányosítási ügyekben az intézkedések megtételével a birtokossági tanács bizassék meg, A gyűlés iránt nagy érdeklődés nyitvánul.

— **Népszerű előadás.** A vasutuczai polgári olvasó körben f. hó 30-án azaz vasárnap délután 5 órakor Závory Béla városi mérnök tart népszerű ingyenes előadást a repülésről, amit modellekben is bemutat. Az előadásra úgy férfiak, mint nők szívesen láttnak. — A múlt héten f. hó 23-án Etédi Kelemen János tanár által a víz szerepe a természetben címmel megtartott előadás nagyon jól sikerült. A mély tanulmányozásra valló, szerves

egészet képező magas színvonalu előadás egyike volt a legtanulságosabbaknak, amit Etédi Kelemen János tanár — aki már a múlt években is az ismeretek terjesztésére irányuló hason működésében kifejtett — itten tartott. A termet teljesen megtöltő hallgató közönséget érdekes és élvezetes 1½ órás előadásával mindvégig lekötve tartotta, s a tetszésének lelkes eljenzésével adott kifejezést.

— **Vesszőkosár-fonás háziipar Hajdusoboszlón.** A város által kibérelt Tóth Károly-féle házban f. hó 24-én megkezdődött a vesszőkosár-fonás tanfolyam, amiben ez ideig 20-an vesznek részt. Folyó hó 24 én Boruzs Mihály a debreczeni kereskedelmi s iparkamarai s. titkár megjelent a tanfolyam megkezdésénél, hogy a szükséges intézkedéseket tegye. A háziiparnak egyik kedvelt faja nálunk a vesszőkosár-fonás, s azt hisszük, hogy az előjáróságnak buzgólkodása, hogy a lakossággal ezen háziipart meghonosítsa kellő méltánylásba fog találni.

— **Vágott sertés és szalonna vásár** tartása engedélyezésére Turi Gábor és 654 lakostársai aláírásával kérvény érkezett a hatósághoz. A hatóság bizonyára méltányolni fogja a lakosság közérdekű kérélmét.

— **Öngyilkosság** Szabó Jereniás 59 éves koldus f. hó 27-én a temető melletti árokban halva találtatott. Nevezett teljesen munkaképtelen nyomorék volt, s valószínűleg ittas állapotban követett el öngyilkosságot magán s így halt el.

— **A szoboszlói vasuti katasztrófa** ügyében tudvalevőleg vizsgálat indult meg mindjárt a szomorú eset megtörténte után, mely 1908 július 6-án volt. A megindult vizsgálat alapján a mulasztással vádolt közegek ellen a birói eljárás folyamatba tetetvén, a debreczeni kir. törvényszéknél csütörtök óta folynak a tárgyalások. Ma ítéletet hoznak.

— **Uj rendőrbiztos.** Cs. Tóth Mihály volt hajdusoboszlói rendőrbiztos Nábráczky István főszolgabíró Püspökladányba helyettes rendőrbiztosnak nevezte ki.

— **A püspökladányi református egyház** Püspökladányban, a reform. leányiskola nagytermében 1910. évi január hó 30-án az ötödik Református-estélyt rendezi. Belép'i-díj: személyenként 50 fillér, mely a tantermek felszerelésére fordítatik. Műsor: 1. Viharban. Dürertől. Előadja a vegyes kar. 2. Mi a haza? Ábrányi Emiltől. Szavalja Tóth Teréz k. a. 3. Szabadelőadást tart Nt. Gergely Antal mezőturi ref. lelkész ur. 4. Vasárnap reggel. C. Bohm, Op. 35.

Győrfi Testvérek áruházában Debreczen, Piacz-utca 30.

Általános Takarékpénztár mellett. Dréher sörccsarnokkal szemben.
Kalapok, czipők, nyakkendők, férfi fehérneműek.
Téli bőr, bélelt és kötött keztyűk, valamint az összes betegápolási cikkek, valódi orvosi mű és kötszerek, francia és amerikai női és férfi gummi különlegességek a legnagyobb választékban kaphatók.

Hegedűn előadja Domján Lajos s. lelkész ur, harmoniumon kíséri Csenkey Imre tanító ur. 5. Judás. Váradi Antaltól. Szavalja Németh Károly debreczeni hittanhallgató ur. 6. A tihanyi echóhoz. Csokonaitól: Zenéjét írta Deák Gerő. Előadja a vegyes kar.

— **Iparügy.** Farkas Sándor debreczeni lakos az itteni fiókczipőüzletről, Grünberger Herman a bérkocsi iparról, Balla Lajos a falrakó barkácsiparról lemondásukat az iparhatóságnak bejelentették.

— **A hajduszoboszlói vasuti állomás hiányainak pótlására** megkeresett debreczeni üzletvezetőség a közgyűlés átiratára azt felelte, hogy a vasuti állomás II-od osztályu várótermét fedett peronnal nem láthatja el, mert az az épület symmetriájára zavarólag hatna, de a helyiség nagysága megfelelő levén, elkerülhetlenül nem szükséges. A hidmérleg kivánt létesítését szintén nem tartja indokoltnak, mivel a kocsirakomány áru itt kevés, különben hajlandó a város költségén beszerezni, s ekkor az illeték 80%-át a városnak a tőke visszatérültéig kiutalja. Végül a csónka vágány kivánt meghosszabbítását s a felajánlott 1 hold területtel meg bővítését elfogadja, s illetve az igazgatóságnál javaslatba hozta. A forgalmi szempontból fontos ügy a közgyűlésen nyert elbírálást.

— **A VI-ik tizedbeli Polgári olvasókör** január 23-ikán tartott táncmulatsága a közbejött kedvezőtlen idő miatt megtartható nem lévén, az illetékes hatóságnál február 13-ikára egy másik bál megtartása kérvényeztetett, melyre városunk ifjúsága tisztelettel meghívatik. Tisztelettel a Rendezőség.

— **Budapest tündérvirtője** a Rákóczi-uton levő és Grosz Ödön tulajdonát képező Ostende-kávéház. A maga nemében valódi exoticum. Egy fényes, nagy terem tükörfalakkal, keleti szőnyegekkel dusan meg rakva. A kávéházi hideg ételek a francia szakácsművészet remekei, a borok és valódi francia liquerök kitűnők. Bel- és külföldi lapok a világ minden részéről — állnak az olvasó-publikum rendelkezésére. Esténként az egész continensen előnyösen ismert közös Vörös Miksa hírneves cigányzenekarának meghallgatására a legfényesebb eliteközönség tölti meg szorongásig a kávéház ragyogó termeit.

— **Ipartestületi békéltető bizottság** segéd tagjainak megválasztása. Pénztáros István főjegyző iparhatósági kiküldött elnökletete alatt f. hó 23-án tartatott meg. Egyhangulag megválasztottak békéltető bizottsági tagoknak: Végh Antal nyomdász, Lázár Elek asztalos, Nyul Lajos kereskedő, Oláh Sándor szabó, Besz Sándor kerékgyártó, Tóth Miklós kovács, Molnár Károly kereskedő, Magyar László szabó, Vass Lajos ács, Tóth Ferencz kereskedő

Réz László asztalos, Karacs Gábor ács, Szegedi Mihály czipész, Horogh Sándor czipész, Tüdős Lajos fedrász, Biró József, Szatmári József ács, Széll Kálmán molnár.

— **Zenetanár választás.** Hajduböszörményben a főgimnáziumi ének és zenetanári állást újonnan akarják szervezni, megfelelő fizetéssel és lakbérrel ellátni, hogy az biztos megélhetést nyújthasson. Az ekként szervezett állásra Tóth Lajos hajduszoboszlói ref. kántort, okleveles zenetanárt, a dalegylet kitűnő karnagyát óhajtják meghívni. Tóth Lajos neve és működése nemcsak itthon de az egész Hajdúvármegyében közismert s így a böszörményiek, ha csakugyan megnyerhetik, benne egy minden tekintetben kiváló, szakképzett egyént fognak elhódítani tőlünk.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

mert szívesen veszik be azok, akik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfokú lótoteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIÓ

készítésére; mert csak ez a leg-táplálóbb a világon.

A **SCOTT-féle EMULSIÓ** a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban

— **A debreczeni egyetem javára** Földesen 1910 január 22-én, a hajduböszörményi dalkör közreműködésével tartott hangverseny és táncmulatság alkalmával felülfizettek: Karácsony Zsigmond 20 K., Papp Elek 18 K., Csapó István 14 K., Dr. Matoltsy Kálmán 10 K., Kállay Béla 10 K., Kállay Ignác 10 K., Karácsony Imre 10 K., Farkas Antal 8 K., Boross Lajos 6 K., Domokos Géza 5 K., Ványi Sándor 5 K., Ványi Lajos 5 K., Tisza István 5 K., Kiss József 4 K., Rózsa Sándor 4 K., Zloczky György 4 K., Özv. Zloczky Mihályné 4 K., Özv. Bakos Gáborné 3 K., Csapó Ferencz 3 K., Mészáros Lajos 3 K., Nagy István 3 K., Oravec János 3 K., Rácz Sándor 3 K., Özv. Szőlősy Imréné 3 K., Somossy Antal 3 K., Varga Gyula 3 K., Baróthy Béla, Friedmann Márton, Gábor Imre, Kálmánczky Endre Karacs Albert, Sinigla József 2—2 korona. Besse

Imre, Boldizsár Lajos, Berger Zoltán, Fodor Imre, Günther Mihály, Gáll Zsigmond, Nagy Lajos, Pércsi Albert, Saja Vilmos, Szabó Gyula 1—1 korona. Tiszta jövedelem az egyetem javára 200 korona maradt. A jótékony cél érdekében tett szíves adakozásokért hálás köszönetet mond a rendező-bizottság nevében. Karácsony Imre ref. lelkész.

— **„A Gazdasági Bank”-kal kapcsolatos „Népsegélyző Szövetkezet” 1910. évi január hó 1-én új évtársulatot alakít.** Jegyezzen ki-kí néhány drb. törzsbe-tétet, amelynek az ára 20 fillér. Aki ezt 5 évig hetenként befizeti, az 5 év elteltével 6%-os kamatjával együtt szép kis összeg pénzét fog kikapni, mint takarékos-ságának gyümölcsseit. Aki pedig kölcsönt akar igénybe venni, az kap minden egyes törzsbe-tét után 50 koronát, amelyet öt év alatt hetenként 20 fillérjével szépen letör-leszthet. Ez az intézmény most valóságos áldás a szegény emberre nézve.

— **Hadkötelesek figyelmébe** Az 1889. évben született hajduszoboszlói illetőségű I korosztályu állításkötelesek sorshuzása f. évi február hó 3-án dél-előtt 9 órakor a városháza nagytermében fog megtartatni. Ezen sorshuzásra azzal hívom meg az I korosztályu állításköteleseket, hogy az ott meg nem jelent állításkötelesek részére a sorszámok alul-írott által hivatalból fognak kihuzatni. Hajduszoboszló 1910 január 20. Tokay József r.-alkapitány sor. jár. tisztviselő.

A vakbélgyulladás veszélye lebeg mindenki felett, aki emésztését elhanyagolja, mert e komoly betegség alapoka rendszerint a kiválasztandó anyagoknak a belekben való torlódása! A természet gondoskodott arról, hogy a már az egész világon nagyrabecsült Ferencz-József keserűvizben biztos eszközünk legyen az emésztés szabályozására. A valódi Ferencz-József-víz (éhgymorra 1/2 pohárral véve) nemcsak a beleket tartja rendben, hanem egész sereg más kellemetlen és komoly bajt, veszélyeset is, távol tart.

— **Művészi ékszerök.** Az ékszerök megválasztásában fődolog a jó ízlés. Ma már nem vásárolhatunk menyasszonyainknak, feleségeinknek olyan ékszeröket, amelyeken nincs valami nyoma az ékszerész művészi felfogásának. A sablon ma már az ékszerésznél is visszatetsző. Egy igazán művészelkü modern ember nagybecsü művészi ékszeröi keltenek az újabb időben feltűnést Budapesten, Löw Sándor (József-körút 81.) ez az uttörő ékszerész, kinek párisi módra berendezett üzlete, kirakata igazán feltűnést keltő módon hódítja a közönséget a művészi ékszerök megbecsülésére és vásárlására. Az ilyen törekvés megbecsülendő. Közönséget nevel a művészetnek, fejleszt a jó ízlést, kiküszöböli a sablont s terjeszti a szép szeretetét.

Kerekes Kálmán

fűszerkereskedésében

Hajduszoboszló, Vasut-utcza, saját ház.

Bérkocsik a nap bármely szakában rendelkezésre állanak.

mindennemű fűszerek, debreczeni hentesárucikkek, finom tea rumok, Riesz-féle cukrászsütemények, kisu-üsti pálinka, finom likőrök és konyakok; friss virslik napi áron kaphatók

Közgazdaság.

A H.-Szoboszlói Takarékpénztár igazgatósági jelentése.

A „H.-Szoboszlói Takarékpénztár” Részvénytársaságnak 1909 évi zárszámadását a felügyelő-bizottság által felülvizsgálva és helybenhagyva van szerencsénk a T. Közgyűlés elé terjeszteni.

Ezen számadások szerint társaságunk múlt évi üzletmenete teljesen kielégítő volt; váltótárczánk 62.369 koronával, jelzálog-kölcsöneink 33.361 koronával, visszleszámitolási számlánk 156.009 koronával emelkedett; ellenben betéteink az idei rendkívüli kedvezőtlen termés folytán 16 522 koronával apadtak; évi nyereségünk pedig 47.098 korona 19 fillért tesz, s így az előző évről áthozott 1023 korona 12 fillérrel együtt 48.121 korona 31 fillér áll a T. Közgyűlés rendelkezésére, melynek felosztására nézve javaslatunk az alapszabályok értelmében a következő:

1. Tartaléktöke javára 10%	4710 K	— f.
2. Vezér- és igazgató jutaléka 4%	1884 K	— f.
3. Igazgatóság jutaléka 8%	3768 K	— f.
4. Felügyelő-bizottság jutaléka 4%	1884 K	— f.
5. Tisztviselők jutaléka 4%	1884 K	— f.
6. Részvényeseknek osztalék 1000 részvény után 30 koronával	30000 K	— f.
7. Jótékony-czélokra 300 kor. jutalmazásokra 1000 kor.	1300 K	— f.
8. Nyugdíjalap gyarapítására	1000 K	— f.
9. Az így fentmaradó összeg vagyis	1691 K	31 f.
vitéssék át az 1910. évre.		
Összesen	48121 K	31 f.

Hajdumegyei Takarékpénztár igazgatósági jelentése.

Az 1909-ik évi jelentésünket azon mélyen lesújtó gyász eset regisztrálásával kell kezdenünk, mely múlt évi február hó 10 én intézetünket Adler Samu igazgatónk hirtelen és váratlan elhunytával érte. A megboldogult 24 évig állott intézetünk élén, amely időt odaadó munkásságban, a Hajdumegyei Takarékpénztár megszilárdításának, felvirágoztatásának szentelt. Ezen nagy érdemből kifolyólag intézetünk meghalt igazgatóját saját halottjának tekintette és kíséretét utolsó útjára, a temetőbe. A köteles tisztelet, hála és megbecsülés adóját rövjuk tehát le mostan is, amidőn hervadhatatlan érdemeinek elismerésül jelentésünk első pontját az ő emlékének szenteljük, amelyet intézetünk hálás kegyelettel fog megőrizni!

A lefolyt 1909-ik év gazdasági tekintetben is hosszabb időre kiható mély nyomokat hagy hátra, mert a két előző évi gyenge közepes termés után, az 1863-iki inséges év megújulása következett be. Határunkban ugyanis a buza termelése a tulnyomó, amely katasztrális holdanként 1—2 mm. magot

adott csak, úgy, hogy eladásra még a közepes birtokosoknak sem jutott semmi, míg kisebb birtokosaink eladás helyett a következő év vetőmagszükségletét kénytelenek voltak magok is vétel útján szerezni meg. Ha már most e nyomasztó gazdasági viszonyokhoz hozzávesszük azt, hogy nálunk minden ipar híján, kizárólag a földművelésből és gazdálkodása után él úgy városunk, mint fióktelepeink lakossága, adva van mindjárt azon nagy és nehéz feladat is, mely ilyen körülmények között pénzügyeinkre várakozott.

Intézetünk vezetősége e nehéz körülményekkel kellő időben számot vetett, mérlegelte az adott viszonyokat, s arra a meggyőződésre jutott, hogy ily válságos gazdasági évben, amikor mindenki reá van szorulva a kölcsön igénybevételére, **nem lehet és nem szabad semmi jogosult hitel igény kielégítésétől elzárkózni.**

A hozzánk fűzött ebbeli fokozott várakozásoknak természetesen csak úgy felelhetünk meg, hogy azon pénzügyi intézetek, melyekkel összeköttetésben lenni szerencsések vagyunk, fokozott igényeinkkel szemben is megtiszteltek lekötendő bizalmukkal.

A fentebb vázolt mostoha gazdasági évnek természetes folyamánya, hogy úgy helybeli, mint kabai terményraktárunk rendkívül csekély beraktározást érhetett el, s a csekély beraktározás mellett a rendelkezés szerinti szakgatott munka, kiadásainkat aránytalanul felszöktette. Mivel pedig az előző 1908. évről átmaradt kismennyiségű készletek is az év elején hamarosan elszállítottak: raktáraink befogadó képességükhöz mérten majdnem az egész éven át üresen állottak. Ezen szigorú gazdasági viszonyok folytán raktárvállalataink nemcsak hasznot hozók nem voltak, hanem, amint az a veszteség és nyereségszámlából is kitűnik, még kész veszteséget is okoztak, mert a költségek nemcsak a befolyt összes díjakat, hanem a fekbért is csaknem teljes összegében felémésztették.

Ettől eltekintve azonban, intézetünk más üzletágainál mint eddig, úgy a lefolyt évben is igen élénk forgalmat ért el. Jelentékenyebb növekedés van váltótárczánknál 611,803 korona 92 fillér, raktárkölcsön számlánknál 121,559 korona 43 fillér, míg ellenben kötvény-számlánknál 21,289 korona 31 fillér visszaesés mutatkozik.

Visszleszámitolási számlánkat is kénytelenek voltunk 664,036 korona 87 fillérrel emelni, ellenben „Átruházott kötvény”-számlánkon 45,930 korona 55 fillér apadás van, minek oka az, hogy a jelzálog-kölcsön üzletet még mindig nem bonyolíthatjuk le az árfolyamkülönbségek miatt oly kedvező feltételek mellett, amilyeneket ügyfeleink hosszabb lejáratú kölcsönök kötésénél meg kívánunk. Betétszámlánk ez évben is növekedett 99,301 korona 41 fillérrel, azonban törzsbetétünk átlagát csak áldozatok árán tudtuk az adott viszonyok között megtartani, ami ugyan nyereségszámlánkat hátrányosan érinti, azonban még ennek dacára sem engedhettük meg betétjeink kivonását, bár éppen a fokozottabb követelések megadá-

sával egyidejűleg voltunk kénytelenek a kölcsönök kamatlábát lejjebb szállítani. E két körülmény is hozzájárult ugyan, de magában még nem okozta volna előző évi mérlegünkkel szemben tiszta nyereségünk apadását. Ezt elsősorban és legfőképpen a két termény és áruraktárnál elmaradt nyeresemény okozta, mely még múlt 1908-ik évi „Veszteség és nyereség”-számlánkban is 12,714 korona 35 fillér nyereséménykülönbséggel zárult le. Hozzájárult továbbá még veszteség-számlánk növeléséhez a késedelmes adó előírásból származó és az előző 1908. évet terhelő, de csak az 1909. évben befizetett adótöbblet is, a mely 3997 korona 31 fillér, a Hodosi Antal féle kifizetett perköltség, mely 920 korona 30 fillér, a kegydíj, mely 1690 korona 58 fillér veszteségtöbblettel terhelte meg az 1909 üzleti évet.

Mindezeknek teljes figyelembevételére és kellő mérlegelésére első pillanatra nyilvánvalóvá teszi igen tisztelt részvényeseink előtt, hogy bár számszerűleg a lefolyt évről kevesebb tiszta haszon kimutatással zárjuk is le számadásainkat, mint az előző évben, ez intézetünkre visszaesést nem jelent, hanem csupán mérlegünk reálitása mellett bizonyít.

Váltó és kötvénykölcsöneink biztosítására az elmúlt évben is kiváló gondot fordítottunk, a azoknak 60—65 %-a telekkönyvi bekebelezéssel biztosítva van.

Fióktelepeink is minden tekintetben megfeleltek várakozásainknak s forgalmuk elég szép növekedést ért el.

Jelentjük továbbá, hogy karczagi földbirtokunkat a már ismertett rossz gazdasági viszonyok folytán csak veszteséggel tudtuk volna a múlt évben eladni. Mivel pedig meggyőződünk arról, hogy pár évi talajjavító művellet mellett e földbirtoknál intézetünket veszteség nem érheti, saját művelésbe vettük azt, s alapos reményünk van reá, hogy míg ez egyrésztől intézetünkre az eddigi veszteséggel járó kezelés helyett hasznot hozó leend, addig másrésztől a talajjavítással elérjük a birtok hasznos eladhatását is. Hasonló oknál fogva nem adhattuk el a nádudvari határban levő 52 ho'd földet sem, amelynek értékét az épen folyamatban levő vízlevezetési munkálat szintén jelentősen növeli. Ez jelenleg haszonbérbe adással van értékesítve.

A fentiekben vázolt jelentésünk után tudatjuk igen tisztelt részvényeseinkkel, hogy zárszámadásaink szerint nyereségszámlánk a múlt 1909. évről 88458 K 25 f nyereséggel zárul, amelyből mindenképp javasoljuk a következő behajthatatlan váltók leírását, u. m.:

1. Tatár Zsuzsánna 3142 sz. váltója 1904 VIII/15-ről	28 K	—
2. Török Zsigmond 9979 sz. váltója 1905 III/18-ről	490 K	—
3. Török Zsigmond 1088 sz. váltója 1905 VI/3-ről	160 K	—
4. Gáti Sándor 8017 sz. váltója 1905 XII/27-ről	56 K	—
5. Török Imre 2854 sz. váltója 1906 IX/15-ről	6000 K	—
6. Hodosi Antal 933 sz. vál-		

tója 1907 V/15-ről	3940 K —
7. Hodosi Antal 934 sz. váltója 1907 V/15-ről	800 K —
Ez utóbbi kettő együttvéve ebből levonva a fedezetül szolt gálóbetét értékét	4740 K —
behajthatatlan marad	1093 K 98
Összesen	K 02 3646 K 02

melyre részben fedezetül szolt gál az 1904, 1905, 1907 és 1908-ban leírásba helyezett és eddig fel nem használt

marad az 1909. évi nyereség terhére leírásul

amelynek levonása után tisztajövedelem marad:

Erre pedig felosztási javaslatunk a következő:

Az alapszabályok 86. §-a értelmében levonódik:

1. Tartaléktöke javára 10 %	8257 K 82
2. Igazgató jutalékára 2 %	1651 K 56
3. Hivatalnokok jutalékára 3 %	2477 K 34
4. Kabai bizottság jut. 1 1/2 %	1238 K 67
5. P.-ladányi biz. jut. 1 1/2 %	1238 K 67
6. Hajduszováti biz. jut. 1 %	825 K 78
7. Nyugdíjalapra 2 %	1651 K 56
8. Jótékonyalapra 1000 K —	18341 K 40
Maradvány	64236 K 83 f.

Ehez hozzáadva az 1908-ról áthozott

A tisztelt közgyűlés rendelke zésére áll

Ezen összeg felosztására nézve indítványozzuk:

1. Osztalékul adassék 1500 drb. 300 kor. részvény után á 40 kor.	60000 K —
2. Jutalmazásokra fordítassék	650 K —
3. A tartaléktökének 375,000 koronára való kiegészítésére fordítassék	6742 K 18
4. Ingatlan leirási alaphoz csatoltassék	844 K 65
5. Az ezek után fennmaradó pedig mint nyereségáthozat az 19-ik10 évre vífessék át.	2000 K —

Amidőn az 1909-ik évre vonatkozó üzleti jelentésünk tudomásul vételét és javaslataink elfogadását kérjük, egyszersmind kérjük, hogy a szokott óvás fentartása mellett úgy részünkre valamint a felügyelő-bizottság részére a felmentvényt megadni, az osztalék kifizetésének idejét pedig 1910. február 1-től folyólag megállapítani méltóztatassék.

Eladó házasudvar.

Özv. Adler Samuné urasszony III. tizedbeli kényelmes uri lakháza jutányos áron eladó. A tulajdonosnő távolléte és megbízása folytán venni szándékozik értekezhetnek dr. László Endre ügyvéddel.

819 vhtó szám
1909

Árverési hirdetés.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hajduszoboszlói kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp. 226/3 számú végzése következtében dr. László Endre ügyvéd által képviselt Klein Miksa javára 265 korona s jár. erejéig 1909 évi november hó 22-ik napján fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok u. m. sertés, borjú és tengeri nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hajduszoboszlói kir. járásbíróság 1909 ik évi V. 476/2 számú végzése folytán 265 korona tökekövetelés ennek 1909 évi július hó 1 napjától járó 5 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 81 korona 90 filiérben bíróilag már megállapított, költségek erejéig, Kabán 704 szám alatt leendő megtartására 1910. évi február hó 3-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hajduszoboszlón, 1910. évi január hó 6 ik napján.

Kubinyi Jenő

kir. bir. végrehajtó.

Csemege alma.

Kiválóan finom téli fajokból válogatott szép, egészséges példányok és pedig: **Jonathán, Parmen, Belflör, Törökbálint, Rozmaring, Szerecsika és Batul** vegyesen öt kilós postakosárral 3-50 kor., ötven kilós ládával 25 kor., száz kilós ládával 45 kor. Minden egyes alma selyem papírba van göngyölve gondos, lelkiismeretes és szavatolt fagymentes csomagolással szállítja utánvétellel bérmentetlenül.

Szeles Pál.

Nagymaroson (Hontmegye.)

Házlebontás miatt.

a raktáron levő férfi, női és gyermek

Czipőket

minden elfogadható árban árusítom.

Glück Ede

Debreczenben,
Piacz és Rössuth-utca sarok. Kistemplommal szemben.

Leltározás előtt

a raktáron levő legdivatosabb modellek, Plüsch, Bársony, Szörme és Posztó felöltők rendkívüli olesó árban szerezhetők be

Halmágyi Sámuel női és leányfelöltők legnagyobb áruházában

Debreczen, Piacz-utca, a Főpostával szemben.

Jegykabátok. Minden menyasszonyi kabáthoz egy csinos ajándék

Színházi és estélyi köpenyek 35 koronától.

Kardos László

DEBRECZEN.

Téli cikkeiből

lópokrócokat, utazó plaideket kocsi és flanel

takarókat

az idény előhaladottsága
miatt, kivételes árakban
ajánlja.

Ugyanott kaphatók
a legjobb minőségű

fehér szövő fonalak,
[mizér) minden színben
és piros fejtők

Tisztelettel

Kardos László.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlása alkalmából ajánljuk dűsan
telszerelt raktárunkat, a legjulanysab
szabott árakban

Szines brocat-selymek a legolcsóbb-
tól a legfinomabb minőségig.

100—110 cm. széles fekete, virágos
és sima selymek a legfinomabb
minőségig.

Fekete és szines selyemkendők a
legdivatosabb mintákban.

Fekete és szines plüsch, bársony és
berlini kendők.

Szines kasmir- és selyem-paplanok
himzett ágyneműek.

Kész fehérneműek, vásznak és ka-
navászok nagy választékban.

Fekete és szines divatszövetek, jó
mosó velezek és flanelek.

Menyasszonyi fátyolok és koszorúk

Lajtásos- és himzett elejű férfi ingek

Szörme boák és gallérok.

Agyterítők és függönyök nagy vá-
lasztékban.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg-áruház
Debreczen, Rózsa-tér, Tisza-palota
Üzletünk 1840-ben alapított.

Kögés, rekedtség és hurut ellen nincs
jobb a Réthy-féle

pemetefü-czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és hatá-
rozottan Réthy-félét kérjük, mivel sok
haszontalan utánzata van Egy doboz 60
fillér. Csak Réthy-félét fogadjunk el!

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését,
tisztítását, gallérok, kézelők mosás
vasalását a legszebben eszközli

DEBRECENBEN.

Arany János-utca 10.

Roncz József

gőzerőre egész ujonnan
berendezett kelmefestő és ve-
gyészeti ruhatisztító intézete.

Fiókküzetek:
Bathány-u. 2. — Vár-utca 3.
a Zenede kisépülete udvarában.

Telefon 701.

Butorüzlet áthelyezés. Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállító
szives tudomására juttatja a n. é. közön-
ségnek, miszerint; a Debreczeni piacon
25 év óta fennálló

Butor-üzletét

február havában

Debreczenben Piac-u. 68.

(a Royal szálloda közelében) a mai kornak
megfelelően berendezett modern helyisé-
gekbe helyezi át.

Az átköltözéssel járó tetemes költségek
apasztása szempontjából a jelenleg:

Piacz u. 41. sz. alatti

összes raktáron levő modern készítményű

Butor-árut

mélyen leszállított árakon árusítja ki. Ajánl-
juk e kedvező alkalmat az olvasóközönség
b. figyelmébe.

A hirtelen változó időjárás

folytán első teendő, hogy mindazok,
akik csuz, köszvény, láb-, kéz, hát
és derékszaggatás kínzó fájdalmai-
ban szenvednek, hogy szerezzék be
a törvényesen védett a bécsi, párisi
és londoni kiállításon kitüntetett és
arany érmet nyert

Hires Király-féle balzsamot

mely szernek használata után a leg-
régibb bajok is elmúlnak és nem tér-
nek vissza. Egy nagy üveg ára 2 kor.
Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész

Debreczen, Kossuth-utca 8.

Telefon 496.

Ó H J A J!

Megfojt ez az átko-
zott köhögés!
Kapható Hajduszoboszlón

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos ha-
tásuak

Egger mellpasztillái.

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár

É L J E N!

„Nádor“ gyógyszer-tár

Egger mellpasztillá
csakhamar meggyó-
gyított

Budapest, VI. Váci-utca 17.

Sághy Ferencz és Barbócz Zsigmond, — Kabán Horváth
Kálmán örökösainél.

A nyomdafestéken át

vezet az ut a

gazdagsághoz

mert minél izlésebb és szakszerűbb

Nyomtatványokat

használ. Ön vevői vagy feleivel
való érintkezésben annál rövi-
debb leszen az útja

MIHÁLY SÁMUEL

könyvnyomdája és papirkereskedése
Debreczen, Piacz-u. 30,

feladatának tekinti megbízóinak hathatós

segédkezet

nyújtani és ezen cél elérésére áldozatok
arán is elsőrendű munkások közremükö-
dését biztosította.

Vizsgálja át nyomtatványait s a hiány-
zókból **próbarendelményt**

tegyen
ugy az ár, mint kivitelben öröme lesz!

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Ruhakelmék, selymek, velezek.

Menyasszonyi kelengyék,

Szőnyeg, függöny, ágy és asztalterítő

☞ Téli alsó ruházat. ☞

☞ Linoleum ☞

!! Óriási választék !!

HALÁSZ NÁNDOR

órák, ékszer és ezüstnemű üzletét

a ház felépítéséig

**a szemben levő ideiglenes épületbe
helyezte át.**

DEBRECZEN, Piacz-utcza

Nagytózsdével szemben.